

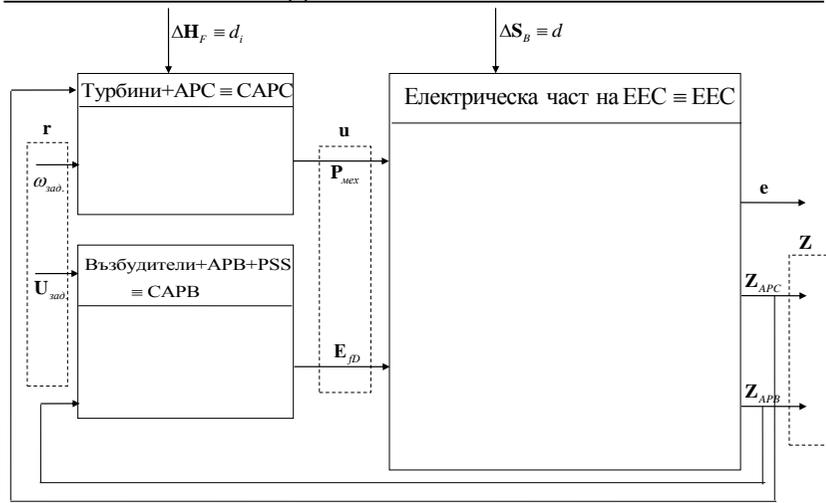

ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
катедра „Електронергетика“

№5. Уравнение на смутеното движение и определение за устойчивост по Ляпунов. Необходимо и достатъчно условие за устойчивост на линейна система.

проф. д.т.н. инж. мат. К. Герасимов

Структура на математичното описание за анализ на устойчивостта на механичното движение на ЕЕС

2 / 9

Математично описание на електромеханичното описание на ЕЕС

$$\frac{d\mathbf{X}}{dt} = \mathbf{F}(\mathbf{X}, \mathbf{U}, t)$$

където:

$$\mathbf{X} = [X_1, X_2, \dots, X_n]^T$$

$$\mathbf{U} = [\mathbf{r}, \mathbf{d}]^T$$

$$\frac{d\mathbf{X}}{dt} = \left[\frac{dX_1}{dt}, \frac{dX_2}{dt}, \dots, \frac{dX_n}{dt} \right]^T;$$

$$\mathbf{F} = [f_1(\mathbf{X}, t), f_2(\mathbf{X}, t), \dots, f_n(\mathbf{X}, t)]^T.$$

$$\frac{d\mathbf{X}}{dt} = \mathbf{F}(\mathbf{X})$$

$$\frac{d\mathbf{X}}{dt} = \mathbf{A}\mathbf{X} + \mathbf{B}\mathbf{U}$$

3 / 9

Уравнение на смутеното движение

$$\dot{\tilde{\mathbf{X}}}(t)$$

$$\tilde{\mathbf{X}}(t)$$

$$Y_i(t)$$

$$Y_i(t) = \tilde{X}_i(t) - \dot{X}_i(t) \quad \rightarrow \quad \tilde{X}_i(t) = \dot{X}_i(t) + Y_i(t)$$

$$\frac{d(\dot{X}_i + Y_i)}{dt} = f_i(Y_1 + \dot{X}_1, Y_2 + \dot{X}_2, \dots, Y_n + \dot{X}_n) \quad \rightarrow$$

$$\frac{dY_i}{dt} = f_i(Y_1 + \dot{X}_1, Y_2 + \dot{X}_2, \dots, Y_n + \dot{X}_n) - \frac{dX_i}{dt} =$$

$$= f_i(Y_1 + \dot{X}_1, Y_2 + \dot{X}_2, \dots, Y_n + \dot{X}_n) - f_i(\dot{X}_1, \dot{X}_2, \dots, \dot{X}_n)$$

$$\dot{X}_i = \dot{X}_i(t)$$

$$\frac{d\mathbf{Y}}{dt} = \boldsymbol{\varphi}_i(Y_1, Y_2, \dots, Y_n)$$

$$\mathbf{Y} \equiv 0$$

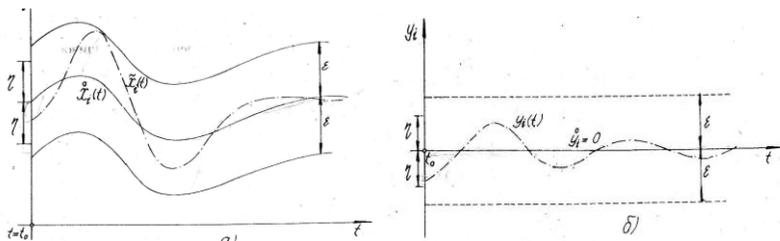
4 / 9

Определение за устойчивост по Ляпунов

Несмутеното движение на системата е устойчиво по Ляпунов, ако за произволно малко положително число $\varepsilon > 0$ съществува друго малко положително число $\eta = \eta(\varepsilon)$, така че при всички смутени начални условия, които удовлетворяват неравенствата

за $t > t_0$ са изпълнени условията:

5 / 9

Уравнения с малки отклонения (вариации) от установен режим

$$Y_i(t) = \tilde{X}_i(t) - \dot{X}_i(t)$$

$$\Delta X_i(t) = \tilde{X}_i(t) - X_{i,0}$$

$$\frac{d(\mathbf{X}_0 + \Delta \mathbf{X})}{dt} = \mathbf{A} \cdot (\mathbf{X}_0 + \Delta \mathbf{X}) + \mathbf{B} \cdot (\mathbf{U}_0 + \Delta \mathbf{U}) \quad \text{-- линейна система уравнения с малки отклонения}$$

$$\frac{d\Delta \mathbf{X}}{dt} = \mathbf{A} \cdot \Delta \mathbf{X}$$

6 / 9

Линеаризиране по първо приближение

$$\frac{dX}{dt} = f(X); \quad X = X_0 + \Delta X$$

$$\frac{d(X_0 + \Delta X)}{dt} = f(X_0 + \Delta X)$$

$$\frac{d(X_0 + \Delta X)}{dt} = \frac{dX_0}{dt} + \frac{d\Delta X}{dt} = f(X_0) + \frac{d\Delta X}{dt}$$

$$f(X_0 + \Delta X) = f(X_0) + \frac{\partial f}{\partial X}(X = X_0) \cdot \Delta X + \frac{\partial^2 f}{\partial X^2}(X = X_0) \cdot \Delta X^2 + \dots$$

$$\frac{d\Delta X}{dt} = \frac{\partial f}{\partial X}(X = X_0) \cdot \Delta X$$

$$\frac{d\mathbf{X}}{dt} = \mathbf{F}(\mathbf{X}); \quad \mathbf{X} = [X_1, \dots, X_n]^T$$

$$\mathbf{F}(\mathbf{X}) = [f_1(\mathbf{X}), f_2(\mathbf{X}), \dots, f_n(\mathbf{X})]^T$$

$$\frac{d\Delta \mathbf{X}}{dt} = \mathbf{J} \cdot \Delta \mathbf{X}$$

$$\mathbf{J} = \begin{bmatrix} \cdot & \cdot & \cdot & \dots & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \end{bmatrix}_{\mathbf{X}=\mathbf{X}_0}$$

7 / 9

Решение на линеаризираната система уравнения

$$\frac{d\Delta \mathbf{X}}{dt} = \mathbf{J} \cdot \Delta \mathbf{X}$$

$$(\mathbf{J} - \mathbf{1}p) \cdot \Delta \mathbf{X} = 0$$

$$\mathbf{D}(p) = (\mathbf{J} - \mathbf{1}p) = \begin{vmatrix} (j_{11} - p) & j_{12} & \dots & j_{1n} \\ j_{21} & (j_{22} - p) & \dots & j_{2n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ j_{n1} & j_{n2} & \dots & (j_{nn} - p) \end{vmatrix}$$

$$H(p) = \det \mathbf{D}(p) = a_0 p^n + a_1 p^{n-1} + \dots + a_{n-1} p + a_n = 0$$

$$\Delta X_i(t) = \sum_{k=1}^n C_k e^{p_k t}; \quad i = \overline{1, n}$$

при реален корен $p_k = \alpha_k \rightarrow$

при комплексен корен $p_k = a_k \pm j\omega_k \rightarrow$

при l -кратен корен:

8 / 9

Необходимо и достатъчно условие за устойчивост на линейна система

	Корени		Разположение на корените	Вид модални движения	
	α_k	$j\omega_k$		$Z_k=f(t)$	Описание
а	+	0			
б	+	\pm			
в	-	0			
г	-	\pm			
д	0	0			
е	0	\pm			